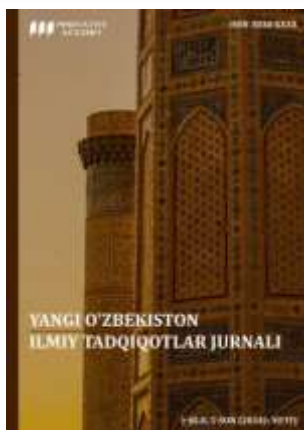

ALEXANDER FAYNBERG LIRIKASIDA ODDIY INSON HAYOTINING POETIK ESTETIKASI.

Abdishukurova Jasmina Dilshod qizi

jasminaabdishukurova2108gmail.com

XORIJIY til va adabiyot fakulteti, O'zbekiston davlat jahon tillari
universiteti, Toshkent, O'zbekiston

[https://doi.org/ 10.5281/zenodo.18980827](https://doi.org/10.5281/zenodo.18980827)

ARTICLE INFO

Qabul qilindi: 1-mart 2026 yil
Ma'qullandi: 4-mart 2026 yil
Nashr qilindi: 12-mart 2026 yil

KEY WORDS

*Alexander Faynberg, lirika, poetik
estetika, oddiy inson hayoti, badiiy
obraz, zamonaviy she'riyat,
insoniy qadriyatlar.*

ABSTRACT

Ushbu maqolada shoir Alexander Faynberg lirikasida oddiy inson hayotining poetik-estetik talqini tahlil qilinadi. Shoir ijodida kundalik hayot manzaralari, insoniy tuyg'ular, mehnat, muhabbat va hayotiy tajribalar badiiy obrazlar orqali ifodalanishi yoritib beriladi. Faynberg she'riyatida oddiy inson hayoti yuksak badiiy darajaga ko'tarilib, insoniy qadriyatlar, samimiyat va ruhiy kechinmalar orqali tasvirlanadi. Maqolada shoir lirikasidagi estetik qarashlar, badiiy tasvir vositalari hamda inson hayotiga bo'lgan falsafiy munosabat tahlil qilinadi.

Kirish

Zamonaviy o'zbek adabiy muhitida o'ziga xos badiiy tafakkuri bilan ajralib turadigan ijodkorlardan biri Alexander Faynberg hisoblanadi. Uning lirikasida inson hayoti, kundalik turmush manzaralari va oddiy inson qalbidagi nozik kechinmalar chuqur badiiy talqin etiladi. Shoir ijodi inson hayotining oddiy ko'rinishlarida ham katta ma'naviy va estetik mazmun mavjudligini ko'rsatadi.

Adabiyot tarixida oddiy inson hayoti ko'plab shoir va yozuvchilar ijodida muhim mavzulardan biri bo'lib kelgan. Biroq Faynberg lirikasida bu mavzu alohida poetik ohang va estetik yondashuv orqali ifodalanadi. Shoir kundalik hayotdagi oddiy voqealar orqali inson qalbining murakkabligini, hayotning go'zalligi va uning o'tkinchi lahzalarini yoritishga intiladi.

Asosiy qism.

Oddiy inson hayotining badiiy talqini.

Faynberg lirikasining muhim xususiyatlaridan biri – oddiy inson hayotiga e'tibor qaratishdir. Shoir o'z she'rlarida kundalik hayot manzaralarini tasvirlash orqali insonning ichki dunyosini ochib beradi. Bu tasvirlarda oddiy insonning mehnati, orzulari, quvonch va tashvishlari poetik ifoda topadi.

Shoir uchun oddiy inson hayoti – bu san'at uchun boy manba hisoblanadi. U kundalik turmush manzaralarini tasvirlash orqali hayotning chuqur ma'nosini ko'rsatishga harakat qiladi. Masalan, shoir she'rlarida ko'pincha ko'cha manzaralari, oddiy odamlarning suhbatlari yoki kundalik mehnat jarayonlari tasvirlanadi. Bunday tasvirlar orqali inson hayotining tabiiyligi va samimiyligi ochib beriladi.

Bundan tashqari, shoir oddiy inson hayotini romantik yoki sun'iy tarzda emas, balki hayotiy haqiqat asosida tasvirlaydi. Bu esa uning lirikasiga samimiylilik va hayotiylik bag'ishlaydi.

Poetik estetika va badiiy vositalar

Faynberg lirikasida poetik estetika sodda, ammo chuqur ma'noga ega badiiy vositalar orqali namoyon bo'ladi. Shoir ko'pincha metafora, ramziy obrazlar va poetik kontrastlardan foydalanadi. Bu vositalar oddiy hayot manzaralarini estetik darajaga ko'tarishga xizmat qiladi.

Masalan, kundalik hayotdagi oddiy bir lahza shoir tasvirida falsafiy mazmunga ega bo'lishi mumkin. Bunday poetik uslub o'quvchini hayotga boshqacha nazar bilan qarashga undaydi. Shoirning badiiy tili sodda bo'lsa-da, unda chuqur ma'no yashiringan bo'ladi.

Shuningdek, Faynberg lirikasida tabiat manzaralari ham muhim estetik element sifatida qo'llanadi. Tabiat tasvirlari inson ruhiyati bilan uyg'un holda berilib, poetik kayfiyatni kuchaytiradi. Bu esa shoir she'riyatining emotsional ta'sirchanligini oshiradi.

Insoniy qadriyatlarning badiiy ifodasi

Faynberg lirikasida oddiy inson hayoti orqali insoniy qadriyatlar targ'ib qilinadi. Shoir insonning samimiyligi, mehr-oqibati, sadoqati va hayotga bo'lgan muhabbatini yuksak badiiy darajada tasvirlaydi. Bu qadriyatlar shoir ijodining asosiy g'oyaviy yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

Shoir uchun inson hayoti – bu faqat kundalik turmush emas, balki ma'naviy kamolot jarayonidir. Shu sababli uning she'rlarida oddiy inson obrazi ko'pincha chuqur falsafiy mazmunga ega bo'ladi. U insonni hayotning barcha qiyinchiliklariga qaramay ezgulik va umid bilan yashashga chorlaydi.

Faynberg lirikasida inson hayotining oddiy lahzalari ham estetik qadriyatga ega. Bu esa shoir ijodining insonparvarlik ruhini namoyon qiladi.

Xulosa.

Xulosa qilib aytganda, Alexander Faynberg lirikasida oddiy inson hayoti yuksak poetik-estetik darajada tasvirlangan. Shoir kundalik hayot manzaralari orqali inson qalbining nozik kechinmalarini, ma'naviy qadriyatlarini va hayotning chuqur mazmunini ochib beradi.

Faynberg she'riyati oddiylilik va samimiylilik orqali yuksak badiiy darajaga erishganligi bilan ajralib turadi. Uning lirikasida oddiy inson hayoti san'at darajasiga ko'tarilib, zamonaviy adabiyotda muhim estetik hodisa sifatida namoyon bo'ladi. Shoir ijodi inson hayotining go'zalligi va uning ma'naviy mazmunini anglashga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

- 1.Alexander Faynberg. Izbrannaya lirika (Tanlangan she'rlar). – Toshkent: Adabiyot va san'at nashriyoti.
- 2.Quronov D. Adabiyotshunoslik nazariyasi. – Toshkent: Akademnashr, 2018.
- 3.Yo'ldoshev Q. Badiiy asarni tahlil qilish asoslari. – Toshkent: O'qituvchi, 2016.
- 4.Karimov N. XX asr o'zbek adabiyoti tarixi. – Toshkent: O'zbekiston, 2015.
- 5.Rahmonov N. Zamonaviy o'zbek she'riyati tadqiqotlari. – Toshkent, 2019.
- 6.Baratov S. Adabiy jarayon va poetik tafakkur. – Toshkent: Fan, 2017.
- 7.Islomov Z. Poetika va badiiy tafakkur masalalari. – Toshkent, 2014.

8.Saidov A. Adabiyot nazariyasi va tahlil metodlari. – Toshkent, 2020.

**INNOVATIVE
ACADEMY**